REGULATORNA KOMISIJA
ZA ENERGETIKU REPUBLIKE SRPSKE

PRIJEDLOG BUDŽETA ZA 2020. GODINU

Trebinje, decembar 2019.

Sadržaj

1. UVOD **4**
2. PRIJEDLOG BUDŽETA REGULATORNE KOMISIJE ZA 2020. GODINU **5**
2.1 SINTETIČKI PRIKAZ **5**
2.2 ANALITIČKI PRIKAZ **6**
2.3 OBRAZLOŽENJE PRIJEDLOGA BUDŽETA **7**
I PRIHODI 7
II RASHODI 8
A. TEKUĆI TROŠKOVI 8
1. Troškovi materijala, goriva, energije i grijanja 8
2. Troškovi zarada, naknada zarada i ostalih ličnih rashoda 9
3. Troškovi proizvodnih usluga 10
4. Troškovi amortizacije 10
5. Nematerijalni troškovi 10
6. Rashodi kamata 11
B. INVESTICIONA ULAGANJA 11
1. Nematerijalna ulaganja 12
2. Oprema 12
3. Dio anuiteta koji se odnosi na glavnicu kredita 12
A. REGULISANJE SEKTORA ELEKTRIČNE ENERGIJE **13**
a) Odobravanje i donošenje pravila i propisa 13
b) Izdavanje dozvola 14
c) Izdavanje sertifikata i rješenja o podsticaju 15
č) Tarifni postupci 16
ć) Garantovane otkupne cijene, premije i naknade 17
d) Nadgledanje poslovnih aktivnosti korisnika dozvola u okviru regulatorne nadležnosti 17
dž) Aktivnosti na zaštiti kupaca 19
đ) Tržište električne energije 20
B. REGULISANJE SEKTORA PRIRODNOG GASA **21**
a) Odobravanje i donošenje pravila i propisa 21
b) Izdavanje dozvola 21
c) Certifikacija operatera transportnog sistema 23
č) Tarifni postupci 23
ć) Nadgledanje poslovnih aktivnosti korisnika dozvola u okviru regulatorne nadležnosti 23

d) Zaštita kupaca 24
dž) Tržište prirodnog gasa 24
C. REGULISANJE SEKTORA NAFTE I DERIVATA NAFTE 25
a) Odobravanje i donošenje pravila i propisa 25
b) Izdavanje dozvola 25
c) Nadgledanje poslovnih aktivnosti korisnika dozvola u okviru regulatorne nadležnosti 25
č) Zaštita kupaca 26
Č. ADMINISTRATIVNO-FINANSIJSKI POSLOVI 26
a) Administrativno-finansijske aktivnosti iz regulatorne nadležnosti 26
Ć. SARADNJA SA DRUGIM INSTITUCIJAMA 27
D. OSTALE AKTIVNOSTI REGULATORNE KOMISIJE 28

1. UVOD

Regulatorna komisija za energetiku Republike Srpske (u daljem tekstu: Regulatorna komisija), kao samostalna i neprofitna organizacija, funkcionalno nezavisna od republičkih organa, energetskih subjekata i korisnika njihovih proizvoda i usluga, osnovana je zakonom. Nadležnosti Regulatorne komisije propisane su zakonima iz oblasti energetike i to: Zakonom o energetici (Službeni glasnik Republike Srpske, broj 49/09), Zakonom o električnoj energiji (Službeni glasnik Republike Srpske, broj 08/08, 34/09, 92/09 i 1/11), Zakonom o obnovljivim izvorima energije i efikasnoj kogeneraciji (Službeni glasnik Republike Srpske, broj 39/13, 108/13, 79/15 i 26/19), Zakonom o gasu (Službeni glasnik Republike Srpske, broj 22/18) i Zakonom o nafti i derivatima nafte (Službeni glasnik Republike Srpske, broj 36/09 i 102/12). Pored zakonske regulative, način funkcionisanja Regulatorne komisije je detaljno uređen statutom i poslovnikom o radu. Osnovna nadležnost Regulatorne komisije je regulisanje odnosa na tržištu električne energije, prirodnog gasa i nafte i derivata nafte, a njen rad je zasnovan na principima javnosti, pravičnosti, podsticanja konkurentnosti, zaštite krajnjih kupaca itd.

Finansiranje rada Regulatorne komisije obezbjeđuje se iz godišnjih naknada od energetskih subjekata, korisnika dozvole za obavljanje jedne ili više energetskih djelatnosti i jednokratnih naknada koje plaćaju podnosioci prilikom podnošenja zahtjeva za izdavanje dozvola, a na osnovu odredbe člana 24. stav 1. Zakona o energetici.

Na osnovu odredbe člana 24. stav 2. Zakona o energetici, Regulatorna komisija dostavlja prijedlog budžeta Narodnoj skupštini Republike Srpske koja ga usvaja prije početka budžetske godine.

Prijedlog budžeta Regulatorne komisije za energetiku Republike Srpske za 2020. godinu sadrži sintetički i analitički prikaz prihoda i rashoda i uporedni prikaz ovih finansijskih pokazatelja iz usvojenog budžeta za 2019. godinu. Uz tabelarni prikaz budžeta, dato je obrazloženje za svaku pojedinačnu stavku rashoda koje sadrži način utvrđivanja finansijskog iznosa za te stavke i razloge eventualne promjene u odnosu na prethodnu godinu.

S obzirom na to da su sredstva koja su planirana u ovom prijedlogu budžeta potrebna za obavljanje poslova iz nadležnosti Regulatorne komisije, u ovaj dokument je uvršten dio koji sadrži planirane aktivnosti Regulatorne komisije u 2020. godini, sa pojedinačnim prikazom za svaki energetski sektor (električnu energiju, prirodni gas, naftu i derivate nafte).

Imajući u vidu da se Izvještaj o radu Regulatorne komisije u 2019. godini podnosi i usvaja na sjednici Narodne skupštine Republike Srpske sredinom iduće godine, u prilogu ovog dokumenta dat je i kratak pregled najznačajnijih aktivnosti Regulatorne komisije u 2019. godini, u cilju potpunijeg sagledavanja budžeta i planiranih i ostvarenih aktivnosti.

2. PRIJEDLOG BUDŽETA REGULATORNE KOMISIJE ZA 2020. GODINU

2.1 SINTETIČKI PRIKAZ

I	PRIHODI				
Redni broj	Opis	Budžet za 2019.	Budžet za 2020.	Učešće u planiranim prihodima	Indeks 2020/2019
1.	Prihodi od regulatornih naknada od korisnika dozvola za obavljanje energetskih djelatnosti	2.529.806	2.495.727	99,95	98,65
2.	Prihodi od jednokratnih naknada	3.000	1.000	0,04	33,33
3.	Ostali prihodi	200	200	0,01	100,00
	UKUPNI PRIHODI	**2.533.006**	**2.496.927**	**100,00**	**98,58**
II	RASHODI				
Redni broj	Opis	Budžet za 2019.	Budžet za 2020.	Učešće u planiranim prihodima	Indeks 2020/2019
A	TEKUĆI TROŠKOVI	2.459.571	2.441.866	97,79	99,28
1.	**Troškovi materijala, goriva, energije i grijanja**	**80.500**	**79.500**	**3,18**	**98,76**
1.1.	Troškovi materijala	30.000	29.500	1,18	98,33
1.2.	Troškovi goriva i energije	47.000	46.500	1,86	98,94
1.3.	Ostali troškovi materijala	3.500	3.500	0,14	100,00
2.	**Troškovi zarada, naknada zarada i ost. ličnih rashoda**	**1.973.880**	**1.983.000**	**79,42**	**100,46**
2.1.	Troškovi bruto zarada i naknada zarada	1.891.880	1.891.000	75,73	99,95
2.2.	Otpremnine za odlazak u penziju	-	12.000	0,48	-
2.3.	Pomoć zaposlenim u skladu sa propisima o radu	15.000	13.000	0,52	86,67
2.4,	Troškovi zaposlenih na službenom putu	67.000	67.000	2,68	100,00
3.	**Troškovi proizvodnih usluga**	**64.400**	**60.700**	**2,43**	**94,25**
3.1.	Troškovi transportnih usluga	29.000	26.000	1,04	89,66
3.2.	Troškovi usluga održavanja	17.000	16.300	0,65	95,88
3.3.	Troškovi zakupa	14.400	14.400	0,58	100,00
3.4.	Troškovi ostalih usluga	4.000	4.000	0,16	100,00
4.	**Troškovi amortizacije**	**160.000**	**155.000**	**6,21**	**96,88**
5.	**Nematerijalni troškovi**	**105.500**	**100.000**	**4,00**	**94,79**
5.1.	Troškovi neproizvodnih usluga	42.500	39.500	1,58	92,94
5.2.	Troškovi reprezentacije	9.000	9.000	0,36	100,00
5.3.	Troškovi osiguranja	12.000	11.500	0,46	95,83
5.4.	Troškovi platnog prometa	1.000	1.000	0,04	100,00
5.5.	Troškovi članarina	6.000	5.500	0,22	91,67
5.6.	Troškovi ostalih naknada i poreza	12.000	11.500	0,46	95,83
5.7.	Troškovi doprinosa	5.000	5.000	0,20	100,00
5.8.	Ostali nematerijalni troškovi	18.000	17.000	0,68	94,44
6	**Rashodi kamata**	**75.291**	**63.666**	**2,55**	**84,56**
B	INVESTICIONA ULAGANjA*	233.435	210.060	8,41	89,99
1.	**Nematerijalna ulaganja**	**8.000**	**8.000**	**0,32**	**100,00**
2.	**Oprema**	**35.000**	**0**	**0**	**0**
3.	**Dio anuiteta koji se odnosi na glavnicu kredita kojim je finansirana izgradnja poslovne zgrade Regulatorne komisije**	**190.435**	**202.060**	**8,09**	**106,10**
V.	**UKUPNI RASHODI: (A+B-amortizacija)**	**2.533.006**	**2.496.927**	**100,00**	**98,58**

*djelimično se finansiraju iz predviđenog troška amortizacije za 2020. godinu

2.2 ANALITIČKI PRIKAZ

I	PRIHODI				
Redni broj	Opis	Budžet za 2019.	Budžet za 2020.	Učešće u planiranim prihodima	Indeks 2020/2019
1.	Prihodi od regulatornih naknada od korisnika dozvola za obavljanje energetskih djelatnosti	2.529.806	2.495.727	99,95	98,65
2.	Prihodi od jednokratnih naknada	3.000	1.000	0,04	33,33
3.	Ostali prihodi	200	200	0,01	100,00
	UKUPNI PRIHODI	**2.533.006**	**2.496.927**	**100,00**	**98,58**
II	RASHODI				
Redni broj	Opis	Budžet za 2019.	Budžet za 2020.	Učešće u planiranim rashodima	Indeks 2020/2019
A.	TEKUĆI TROŠKOVI	2.459.571	2.441.866	97,79	99,28
1.	**TROŠKOVI MATERIJALA, GORIVA, ENERGIJE I GRIJANjA**	**80.500**	**79.500**	**3,18**	**98,76**
1.1.	Troškovi materijala	30.000	29.500	1,18	98,33
1.1.1.	Kancelarijski materijal	16.000	15.500	0,62	96,88
1.1.2.	Ostali režijski materijal	14.000	14.000	0,56	100,00
1.2.	Troškovi goriva i energije	47.000	46.500	1,86	98,94
1.2.1.	Troškovi naftnih derivata	30.000	29.500	1,18	98,33
1.2.2.	Troškovi električne energije	17.000	17.000	0,68	100,00
1.3.	Ostali troškovi materijala	3.500	3.500	0,14	100,00
2.	**TROŠKOVI ZARADA, NAKNADA ZARADA I OSTALIH LIČNIH RASHODA**	**1.973.880**	**1.983.000**	**79,42**	**100,46**
2.1.	Troškovi bruto zarada i naknada zarada	1.891.880	1.891.000	75,73	99,95
2.2.	Otpremnine za odlazak u penziju	-	12.000	0,48	-
2.3.	Pomoć zaposlenim u skladu sa propisima o radu	15.000	13.000	0,52	86,67
2.4.	Troškovi zaposlenih na službenom putu	67.000	67.000	2,68	100,00
2.4.1.	Troškovi dnevnica u zemlji	7.000	7.000	0,28	100,00
2.4.2.	Troškovi dnevnica u inostranstvu	9.000	9.000	0,36	100,00
2.4.3.	Troškovi prevoza i smještaja u zemlji	14.000	15.000	0,60	107,14
2.4.4.	Troškovi prevoza u inostranstvu	20.000	19.000	0,76	95,00
2.4.5.	Troškovi smještaja u inostranstvu	17.000	17.000	0,68	100,00
3.	**TROŠKOVI PROIZVODNIH USLUGA**	**64.400**	**60.700**	**2,43**	**94,25**
3.1.	Troškovi transportnih usluga	29.000	26.000	1,04	89,66
3.1.1.	Troškovi poštanskih usluga	6.000	5.000	0,20	83,33
3.1.2.	Troškovi telefona i interneta	23.000	21.000	0,84	91,30
3.2.	Troškovi usluga održavanja	17.000	16.300	0,65	95,88
3.2.1.	Troškovi održavanja opreme	6.000	6.000	0,24	100,00
3.2.2.	Troškovi održavanja vozila	9.000	8.500	0,34	94,44
3.2.3.	Ostali troškovi održavanja	2.000	1.800	0,07	90,00
3.3.	Troškovi zakupa	14.400	14.400	0,58	100,00
3.4.	Troškovi ostalih usluga	4.000	4.000	0,16	100,00
4.	**TROŠKOVI AMORTIZACIJE**	**160.000**	**155.000**	**6,21**	**96,88**

5.	**NEMATERIJALNI TROŠKOVI**	**105.500**	**100.000**	**4,00**	**94,79**
5.1.	Troškovi neproizvodnih usluga	42.500	39.500	1,58	92,94
5.1.1.	Troškovi revizije fin. izvještaja	2.000	2.000	0,08	100,00
5.1.2.	Troškovi konsultantskih, advok. i zdravst. usluga	6.000	5.000	0,20	83,33
5.1.3.	Troškovi stručnog usavršavanja zaposlenih	9.000	9.000	0,36	100,00
5.1.4.	Održavanje licenciranog softvera za elektr. upravljanje dokumentacijom	17.500	17.500	0,70	100,00
5.1.5.	Održavanje i unapređenje internet str.	6.000	4.000	0,16	66,67
5.1.6.	Troškovi ostalih neproizvodnih usluga	2.000	2.000	0,08	100,00
5.2.	Troškovi reprezentacije	9.000	9.000	0,36	100,00
5.3.	Troškovi osiguranja	12.000	11.500	0,46	95,83
5.3.1.	Osiguranje imovine	3.500	3.000	0,12	85,71
5.3.2.	Osiguranje vozila (kasko i obavezno)	6.500	6.500	0,26	100,00
5.3.3.	Kolektivno osiguranje radnika	2.000	2.000	0,08	100,00
5.4.	Troškovi platnog prometa	1.000	1.000	0,04	100,00
5.5.	Troškovi članarina	6.000	5.500	0,22	91,67
5.6.	Troškovi ostalih naknada i poreza	12.000	11.500	0,46	95,83
5.7.	Troškovi doprinosa	5.000	5.000	0,20	100,00
5.8.	Ostali nematerijalni troškovi	18.000	17.000	0,68	94,44
5.8.1.	Objavljivanje akata u štampanim medijima	10.000	10.000	0,40	100,00
5.8.2.	Sudske i admin. takse	2.000	2.000	0,08	100,00
5.8.3.	Troškovi preplate na časopise i stručne publikacije	6.000	5.000	0,20	83,33
6.	**RASHODI KAMATA**	**75.291**	**63.666**	**2,55**	**84,56**
B.	INVESTICIONA ULAGANjA*	233.435	210.060	8,41	89,99
1.	Nematerijalna ulaganja	8.000	8.000	0,32	100,00
2.	Oprema	35.000	0	0	0
3.	Dio anuiteta koji se odnosi na glavnicu kredita kojim je finansirana izgradnja nove poslovne zgrade Regulatorne komisije	190.435	202.060	8,09	106,10
V.	**UKUPNI RASHODI: (A+B-amortizacija)**	**2.533.006**	**2.496.927**	**100,00**	**98,58**

*djelimično se finansiraju iz planiranog troška amortizacije za 2020. godinu.

Napomena: Poredeći odobrene iznose budžeta Regulatorne komisije od 2015. godine, kada je započeo mandat ovog saziva Regulatorne komisije, vidljivo je kontinuirano smanjenje odobrenog iznosa budžeta, tako da je budžet za 2020. godinu manji od iznosa budžeta za 2015. godinu za 100.357 KM.

2.3 OBRAZLOŽENJE PRIJEDLOGA BUDŽETA

Prijedlog budžeta Regulatorne komisije za 2020. godinu je urađen na osnovu ostvarenja budžeta u 2019. godini i planiranih aktivnosti u 2020. godini. Troškovi, prikazani u prethodnim tabelama, detaljnije su obrazloženi u nastavku.

I PRIHODI

Planirani prihodi obezbjeđuju se iz godišnjih regulatornih naknada od energetskih subjekata, korisnika dozvola za obavljanje jedne ili više energetskih djelatnosti, kao i od jednokratnih naknada za izdavanje dozvola u iznosu koji omogućava pokrivanje troškova poslovanja Regulatorne komisije, a sve u skladu sa članom 24. Zakona o energetici.

Na osnovu usvojenog Budžeta za 2020. godinu, Regulatorna komisija će donijeti rješenje o regulatornoj naknadi za 2020. godinu kojom će ukupni iznos godišnje naknade rasporediti na korisnike dozvola za obavljanje jedne ili više energetskih djelatnosti, u vidu pojedinačne godišnje regulatorne naknade za svakog korisnika dozvole.

II RASHODI

Prijedlogom budžeta za 2020. godinu planirano je smanjenje ukupnih rashoda za 1,42%, koliko iznosi i smanjenje potrebnih prihoda za finansiranje rada i obavljanja poslovne aktivnosti Regulatorne komisije. Rashodi, koji su u nastavku obrazloženi, su strukturisani u dvije kategorije i to: tekuće troškove i investiciona ulaganja.

A. TEKUĆI TROŠKOVI

Tekući troškovi obuhvataju sve rashode i izdatke koji nastaju obavljanjem poslovne aktivnosti Regulatorne komisije. To su troškovi materijala, troškovi zarada i naknada zarada i ostalih ličnih rashoda, troškovi usluga, ugovorene obaveze i slično. Planirano je smanjenje tekućih troškova u 2020. godini, u odnosu na 2019. godinu, za 0,92%.

1. Troškovi materijala, goriva, energije i grijanja

Troškovi materijala, goriva, energije i grijanja su planirani u iznosu manjem za 1,24% nego u 2019. godini.

1.1. Troškovi materijala

Imajući u vidu dosadašnju potrošnju materijala, uslovljenu propisanim načinom rada, a pri tom vodeći računa o planiranim aktivnostima u 2020. godini, troškovi kancelarijskog materijala su planirani u manjem iznosu nego u 2019. godini za 3,13%.

Kancelarijski materijal obuhvata, između ostalog, i utrošeni materijal za pripremu dokumentacije koja se upućuje na zahtjev zainteresovanim licima za učestvovanje u javnim raspravama koje organizuje Regulatorna komisija. U 2019. godini, Regulatorna komisija je u postupcima koje vodi, ali i kroz postupke javnih nabavki, strankama i zainteresovanim licima dostavila preko 35.000 štampanih stranica raznih dokumenata.

Troškovi ostalog materijala obuhvataju, između ostalog, troškove i materijal za održavanje poslovne zgrade Regulatorne komisije, nabavku auto-guma, održavanje automobila i slično. U okviru ovog iznosa je planiran i materijal za održavanje higijene u poslovnim prostorijama Regulatorne komisije. Sagledavanjem potreba i potrošnje u 2019. godini nije planirano povećanje ovih troškova u 2020. godini.

1.2. Troškovi goriva i energije

Ukupan iznos troškova goriva i energije je planiran u nešto manjem iznosu nego u prethodnoj budžetskoj godini (1,06%). Napominjemo da je u prethodnim periodima ostvareno značajno smanjenje troškova električne energije, što je posljedica proizvodnje električne energije u sopstvenoj solarnoj elektrani instalisanoj na krovu poslovne zgrade, koja se koristi i za potrebe grijanja, hlađenja i ventilacije poslovne zgrade, kao i primjene mjera energetske efikasnosti. Troškovi naftnih derivata su planirani na bazi prosječne potrošnje goriva. Za sva službena putovanja, gdje je to moguće, koriste se službeni automobili. Planirani izdaci za ove namjene su za 1,67% manji nego u prethodnoj godini.

1.3. Ostali troškovi materijala

Ostali troškovi materijala su planirani u istom obimu, a obuhvataju troškove vodosnabdijevanja poslovne zgrade Regulatorne komisije u Trebinju.

2. Troškovi zarada, naknada zarada i ostalih ličnih rashoda

Troškovi bruto zarada i naknada zarada i ostalih ličnih rashoda su planirani u iznosu većem za 0,46% nego u 2019. godini. Osnov za planiranje troškova zarada i naknada zarada zaposlenih u Regulatornoj komisiji je ostvarenje u 2019. godini, kao i promjene koje će nastati u 2020. godini.

2.1. Troškovi bruto zarada i naknada zarada

U 2020. godini su planirani troškovi zarada i naknada zarada na nešto nižem nivou (0,05%) nego u 2019. godini. Porezi i doprinosi su planirani u skladu sa propisima.

2.2 - 2.3. Otpremnine za odlazak u penziju i pomoć zaposlenima

Troškovi zarada, naknada zarada i ostalih ličnih rashoda obuhvataju ukupna lična primanja, uključujući i pomoć zaposlenima u skladu sa propisima o radu. Imajući u vidu izvršenje u 2019. godini, te očekivane troškove za ovu namjenu u 2020. godini, planirano je smanjenje ovih troškova za 13,33%. Jedan radnik odlazi u penziju u 2020. godini pa je u 2020. godini planiran trošak otpremnina za odlazak u penziju.

2.4. Troškovi zaposlenih na službenom putu

Ovi troškovi su planirani u istom iznosu kao u prethodnoj budžetskoj godini, a na osnovu planiranih aktivnosti u 2020. godini.

2.4.1. i 2.4.3. Troškovi dnevnica u zemlji i troškovi prevoza i smještaja u zemlji

Ovi troškovi obuhvataju sljedeće:
- redovne nadzorne provjere korisnika dozvola i uključuju kontrolu iz svih oblasti (tehničke, ekonomske, pravne, zaštite životne sredine itd.),
- vanredne nadzorne provjere korisnika dozvola,
- održavanje javnih rasprava u zavisnosti od potreba širom Republike Srpske,
- prisustvo sastancima i konferencijama iz regulatorne nadležnosti,
- kontinuirano stručno usavršavanje,
- saradnju sa relevantnim ministarstvima i drugim institucijama,
- saradnju sa Državnom regulatornom komisijom za električnu energiju (DERK) kako je to utvrđeno članom 31. Zakona o električnoj energiji i Regulatornom komisijom za energiju u Federaciji BiH (FERK).

Sagledavanjem predstojećih aktivnosti u 2020. godini, troškovi dnevnica u zemlji su planirani u istom obimu kao u 2019. godini. Planirano povećanje troškova prevoza i smještaja u zemlji je 7,14%.

2.4.2, 2.4.4. i 2.4.5. Troškovi dnevnica u inostranstvu i Troškovi prevoza i smještaja u inostranstvu

Troškovi putovanja u inostranstvu odnose se na učešće zaposlenih u Regulatornoj komisiji na određenim radnim sastancima, međunarodnim konferencijama i stručnim skupovima i seminarima.

Za 2020. godinu potrebno je obezbijediti sredstva za učešće predstavnika Regulatorne komisije na godišnjim forumima vezanim za provođenje Ugovora o uspostavljanju Energetske zajednice (Atinskom forumu za električnu energiju, Forumu za gas i Forumu za naftu) i drugim sastancima relevantnim za funkcionisanje energetskog sektora u organizaciji Sekretarijata Energetske zajednice.

Pored navedenog, planirano je i prisustvo konferencijama i sastancima u okviru aktivnosti Asocijacije regulatornih tijela iz država Centralne i Jugoistočne Evrope (ERRA) u kojoj Regulatorna komisija ima pridruženo članstvo.

Sagledavanjem ovih potreba, kao i ostvarenja ovih troškova u 2019. godini, troškovi dnevnica i smještaja u inostranstvu su planirani u istom iznosu kao i u 2019. godini, a troškovi prevoza u iznosu manjem za 5,00% nego u 2019. godini.

3. Troškovi proizvodnih usluga

Prijedlogom budžeta za 2020. godinu planirano je smanjenje troškova proizvodnih usluga za 5,75% u odnosu na budžet za 2019. godinu, a objašnjenje promjena u planiranju pojedinih vrsta troškova je dato u nastavku.

3.1. Troškovi transportnih i ostalih usluga

Troškovi telefona, interneta, poštanskih usluga i isporuke tereta su planirani na bazi troškova u 2019. godini kao i raspoloživih cijena usluga za ove namjene. Planirano smanjenje ovih troškova je 10,34%.

3.2. Troškovi usluga održavanja

Troškovi održavanja, predviđeni za održavanje (servisiranje) opreme i automobila (troškovi koji se odnose na redovna i vanredna servisiranja u ovlaštenim servisima) planirani su na osnovu plana održavanja motornih vozila, poslovne zgrade Regulatorne komisije i druge opreme u 2020. godini. Troškovi su planirani u iznosu manjem za 4,12% nego u prethodnoj godini, na osnovu ostvarenja u 2019. godini.

3.3. Troškovi zakupa

Troškovi zakupa stanova za potrebe Regulatorne komisije su planirani na istom nivou kao u 2019. godini, a predstavljaju cijenu zakupa stanova i pripadajućih troškova u Trebinju.

4. Troškovi amortizacije

Troškovi amortizacije su planirani u iznosu manjem za 6,25% nego u 2019. godini. Ovi troškovi obuhvataju planirane troškove amortizacije za postojeću opremu i poslovnu zgradu koja je u posjedu Regulatorne komisije.

5. Nematerijalni troškovi

Za 2020. godinu, nematerijalni troškovi su planirani u iznosu manjem za 5,21% nego u 2019. godini.

5.1. Troškovi neproizvodnih usluga

Troškovi neproizvodnih usluga za 2020. godinu su planirani u iznosu nižem za 7,06% nego u 2019. godini. Ova vrsta troškova obuhvata eksternu godišnju reviziju računovodstvenih iskaza, konsultantske usluge, troškove stručnog usavršavanja, troškove čuvanja poslovnih

prostorija i dr. Troškovi održavanja i unapređenja internet stranice su planirani u manjem iznosu nego u 2019. godini za 33,33%, a troškovi održavanja sistema za elektronsko upravljanje dokumentacijom *(eDMS*-a) u istom iznosu kao u 2019. godini, a na osnovu cijene ugovorene usluge.

5.2. Troškovi reprezentacije

Troškovi reprezentacije su planirani u visini prošlogodišnjeg iznosa, a na bazi potreba javnosti rada i kontakata zaposlenih u Regulatornoj komisiji sa strankama.

5.3. Troškovi osiguranja

Troškovi osiguranja, koji obuhvataju troškove kolektivnog osiguranja radnika, osiguranja imovine i automobila (kasko i obavezno), planirani su u iznosu nižem za 4,17% nego u prethodnoj godini, a na osnovu pribavljenih ponuda od pružalaca ove usluge.

5.4. Troškovi platnog prometa

Troškovi platnog prometa u zemlji i inostranstvu, te troškovi predaje završnog i periodičnog obračuna, planirani su u istom iznosu kao i u 2019. godini.

5.5. Troškovi članarina

Troškovi članarina su planirani u nižem obimu nego u 2019. godini, na osnovu ostvarenja u prethodnoj godini.

5.6. Troškovi ostalih naknada i poreza

Ove stavke troškova su planirane u nešto nižem obimu nego u 2019. godini (4,17%).

5.7. Troškovi doprinosa

Troškovi doprinosa su planirani u istom obimu kao u 2019. godini.

5.8. Ostali nematerijalni troškovi

Ovi troškovi su planirani u obimu manjem za 5,56% nego u prethodnoj godini. Troškovi objavljivanja akata Regulatorne komisije u Službenom glasniku Republike Srpske i u dnevnim novinama su, na osnovu ostvarenja, planirani u istom iznosu kao u 2019. godini. Zakonska obaveza Regulatorne komisije je da pravilnike, odluke, rješenja, obavještenja za javnost, sažetke pravila i propisa, planove održavanja javnih rasprava i druge dokumente iz regulatorne nadležnosti, kao i obavještenja iz oblasti javnih nabavki, objavljuje u Službenom glasniku Republike Srpske i/ili dnevnim listovima, a čije objavljivanje zahtijeva značajna sredstva. Troškovi preplate na časopise i stručne publikacije su smanjeni za 16,67%.

6. Rashodi kamata

Ovi troškovi su planirani u iznosu od 63.666 KM, koliko iznosi trošak kamata za 2020. godinu, iz plana otplate dugoročnog kredita, pribavljenog radi finansiranja izgradnje poslovnog objekta Regulatorne komisije.

B. INVESTICIONA ULAGANJA

Investiciona ulaganja zbirno obuhvataju servisiranje glavnice odobrenog dugoročnog kredita, pribavljenog radi finansiranja izgradnje poslovne zgrade Regulatorne komisije, nabavku nematerijalnih ulaganja, tj. licenci, softvera i opreme. Ova ulaganja u ukupnom

iznosu od 210.060 KM će se većim dijelom finansirati iz planiranog troška amortizacije za 2020. godinu.

1. Nematerijalna ulaganja

Ulaganja u nematerijalnu imovinu su planirana u istom iznosu kao 2019. godini, a odnose se na održavanje softverskih licenci u lokalnoj računarskoj mreži Regulatorne komisije.

2. Oprema

Nije planirana nabavka opreme u 2020. godini.

3. Dio anuiteta koji se odnosi na glavnicu kredita

Najznačajniji dio rashoda se odnosi na servisiranje glavnice kredita kojim je finansirana izgradnja nove poslovne zgrade Regulatorne komisije i to u iznosu od 202.060 KM, što je za 6,10% više nego u 2019. godini. Ovaj trošak će se većim dijelom finansirati iz obračunatog troška amortizacije za 2020. godinu.

PLANIRANE AKTIVNOSTI U 2020. GODINI

Aktivnosti koje sprovodi, kao i odgovornosti i nadležnosti Regulatorne komisije za energetiku Republike Srpske, propisane su odredbama zakona iz oblasti energetike, tj. električne energije, prirodnog gasa, te nafte i derivata nafte i to: Zakona o energetici, Zakona o električnoj energiji, Zakona o obnovljivim izvorima energije i efikasnoj kogeneraciji, Zakona o gasu i Zakona o nafti i derivatima nafte.

U nastavku je dat prikaz planiranih aktivnosti Regulatorne komisije u 2020. godini po energetskim sektorima sa pratećim obrazloženjima.

A. REGULISANJE SEKTORA ELEKTRIČNE ENERGIJE		
a) Odobravanje i donošenje pravila i propisa		
1	⌑	Pravilnik o izdavanju dozvola *Donošenje novog Zakona o električnoj energiji usloviće izradu novog Pravilnika o izdavanju dozvola u cilju usklađivanja sa ovim zakonom.*
2	⌑	Opšti uslovi za isporuku i snabdijevanje električnom energijom *Donošenje novog Zakona o električnoj energiji usloviće izradu novih Opštih uslova za isporuku i snabdijevanje električnom energijom u cilju usklađivanja se ovim zakonom.*
3	⌑	Pravilnik o regulaciji kvaliteta snabdijevanja električnom energijom *Regulatorna komisija je u proteklom periodu vodila aktivnosti na izradi ovog pravilnika, te pripremi za njegovo donošenje i primjenu. Nakon donošenja novog Zakona o električnoj energiji, izvršiće se usklađivivanje ovog pravilnika sa zakonom, te će aktivnosti na njegovom donošenju i formalno biti privedene kraju.*
4	⌑	Izmjene i dopune Pravilnika o snabdijevanju kvalifikovanih kupaca i postupku promjene snabdjevača i po potrebi izrada drugih podzakonskih akata Regulatorne komisije kojima se regulišu pitanja u vezi sa tržištem električne energije *S obzirom na planirane promjene u primarnom zakonodavstvu (usvojen Nacrt zakona o električnoj energiji), u cilju njegovog usaglašavanja sa Trećim energetskim paketom EU, Regulatorna komisija će izvršiti potrebna podešavanja podzakonskih akata, a u vezi sa pravima i obavezama kvalifikovanih kupaca i snabdjevača kvalifikovanih kupaca, mogućnošću snabdijevanja domaćinstava i malih kupaca u sistemu javne usluge, cijenom javnog i rezervnog snabdijevanja u sistemu javne usluge i ostalim pitanjima iz ove oblasti.*
5	⌑	Pravilnik o izvještavanju *U cilju sprovođenja aktivnosti na praćenju rada korisnika dozvola, funkcionisanja tržišta električne energije i kvaliteta snabdijevanja*

		električnom energijom, a s obzirom na planirane izmjene propisa, nameće se i potreba donošenja novog Pravilnika o izvještavanju u 2020. godini.
6	⌑	Pravilnik o tarifnoj metodologiji i tarifnom postupku *U cilju usklađivanja sa zakonskim i podzakonskim aktima čija promjena se očekuje, nameće se i potreba donošenja novog Pravilnika o tarifnoj metodologiji i tarifnom postupku za električnu energiju.*
b) Izdavanje dozvola		
1	⌑	Izdavanje dozvola za obavljanje djelatnosti proizvodnje električne energije 1. „PETROL HIDROENERGIJA“ d.o.o. Teslić je korisnik dozvole za obavljanje djelatnosti proizvodnje električne energije u Maloj hidroelektrani „Jeleč“ koja ističe 02.03.2020. godine, 2. „HIDROINVEST“ d.o.o. Rogatica je korisnik dozvole za obavljanje djelatnosti proizvodnje električne energije u Maloj hidroelektrani „Dub“ koja ističe 01.06.2020. godine, 3. „L.S.B. ELEKTRANE“ d.o.o. Banja Luka je korisnik dozvole za obavljanje djelatnosti proizvodnje električne energije u Maloj hidroelektrani „Medna“ koja ističe 07.06.2020. godine, 4. „ELING MHE“ d.o.o. Teslić je korisnik dozvole za obavljanje djelatnosti proizvodnje električne energije u Maloj hidroelektrani „Divič“ koja ističe 23.10.2020. godine, 5. Mješoviti holding „ERS" - MP a.d. Trebinje - ZP "Elektrodistribucija" a.d. Pale je korisnik dozvole za obavljanje djelatnosti proizvodnje električne energije u Hidroelektrani „Bogatići Nova“ koja ističe 14.12.2020. godine i 6. Mješoviti holding „ERS” – MP a.d. Trebinje – ZP ''Hidroelektrane na Vrbasu'' a.d. Mrkonjić Grad je korisnik dozvole za obavljanje djelatnosti proizvodnje električne energije u Maloj hidroelektrani „Bočac 2“ koja ističe 27.12.2020. godine. *Navedeni korisnici dozvola, ukoliko žele da produže dozvolu, u skladu sa odredbama Pravilnika o izdavanju dozvola, obavezni su da dostave zahtjev za produženje, odnosno izdavanje nove dozvole, najkasnije tri mjeseca prije isteka perioda važenja postojeće dozvole.* *U zavisnosti od rješenja u primarnom zakonodavstvu, ukoliko bude neophodno, biće izvršena i usklađivanja važećih dozvola kao i po potrebi izdavanje novih dozvola.* *Takođe, očekuje se podnošenje zahtjeva za izdavanje dozvola za obavljanje ove elektroenergetske djelatnosti od strane novih učesnika na tržištu električne energije, imajući u vidu da je u toku izgradnja nekoliko novih objekata za proizvodnju električne energije.*
2	⌑	Izdavanje dozvola za obavljanje djelatnosti distribucije električne

		energije *U zavisnosti od rješenja u primarnom zakonodavstvu, ukoliko bude neophodno, biće izvršena usklađivanja važećih dozvola kao i izdavanja novih dozvola.*
3	⌑	Izdavanje dozvola za obavljanje djelatnosti snabdijevanja električnom energijom *U toku 2020. godine, nije predviđeno izdavanje dozvola za obavljanje djelatnosti snabdijevanja tarifnih kupaca električnom energijom. Obaveze pružanja usluge javnog i rezervnog snabdijevanja električnom energijom biće regulisane u zavisnosti od rješenja u primarnom zakonodavstvu.*
4	⌑	Izdavanje dozvola za obavljanje djelatnosti trgovine i snabdijevanja električnom energijom na teritoriji BiH „LE TRADING“ d.o.o. Banja Luka je korisnik dozvole za obavljanje djelatnosti trgovine i snabdijevanja električnom energijom na teritoriji BiH koja ističe 28.04.2020. godine. *Navedeni korisnik dozvole, ukoliko želi da produži dozvolu, u skladu sa odredbama Pravilnika o izdavanju dozvola, obavezan je da dostavi zahtjev za produženje, odnosno izdavanje nove dozvole, najkasnije tri mjeseca prije isteka perioda važenja postojeće dozvole.* *Takođe, očekuje se podnošenje zahtjeva za izdavanje dozvola za obavljanje ove elektroenergetske djelatnosti od strane novih učesnika na tržištu električne energije.* *U zavisnosti od rješenja u primarnom zakonodavstvu, ukoliko bude neophodno, biće izvršena i potrebna usklađivanja važećih dozvola.*
5	⌑	Izdavanje dozvola za izgradnju elektroenegetskih objekata *Regulatorna komisija će izdavanje dozvola za izgradnju elektroenergetskih objekata obavljati u skladu sa nadležnostima definisanim primarnim zakonodavstvom.*
6	⌑	Izmjena ili dopuna dozvola i prenos dozvola i oduzimanje dozvola *Regulatorna komisija će postupke izmjene ili dopune dozvola, prenosa dozvola kao i oduzimanja dozvola, voditi u skladu sa procedurama propisanim Pravilnikom o izdavanju dozvola, na zahtjev korisnika dozvole, zainteresovanog lica, nadležnog inspektora ili na vlastitu inicijativu.*
c) Izdavanje sertifikata i rješenja o podsticaju		
1	⌑	Izdavanje sertifikata za proizvodna postrojenja *Sertifikat za proizvodno postrojenje koje koristi obnovljive izvore*

		energije ili efikasnu kogeneraciju je jedan od preduslova za ostvarivanje podsticaja i izdavanja garancija o porijeklu električne energije. Imajući u vidu da je tokom nekoliko proteklih godina dostavljen znatan broj zahtjeva za izdavanje sertifikata za proizvodna postrojenja koja koriste potencijal vode i neakumulisanu sunčevu energiju za proizvodnju električne energije, ovakav trend velikog broja zahtjeva se očekuje i u 2020. godini. Izdavanje sertifikata vrši se prema odredbama Pravilnika o izdavanju sertifikata za proizvodno postrojenje koje proizvodi električnu energiju iz obnovljivih izvora energije ili u efikasnoj kogeneraciji koji je usklađen sa odredbama Zakona o obnovljivim izvorima energije i efikasnoj kogeneraciji.
2	⌑	Izdavanje rješenja o podsticaju *U toku 2020. godine, očekuje se postupanje po većem broju zahtjeva za izdavanje rješenja proizvođačima koji ispune propisane uslove i kriterijume za odobrenje prava na podsticaj u novoizgrađenim proizvodnim postrojenjima. Pored toga, očekuje se izdavanje novih, usklađenih rješenja o podsticaju u skladu sa promjenama u raspoloživim količinama električne energije namijenjenim za podsticaj, a u vezi sa normalizacijom planova proizvodnje proizvodnih postrojenja koja su već u sistemu podsticaja, kao i izmjene rješenja o podsticaju u skladu sa izmjenama sertifikata za proizvodno postrojenje.*
3	⌑	Izdavanje rješenja o preliminarnom pravu na podsticaj *U toku 2020. godine očekuje se postupanje po zahtjevima za izdavanje rješenja o preliminarnom pravu na podsticaj za proizvodna postrojenja koja su u izgradnji, kao i po zahtjevima za produženje preliminarnog prava za proizvodna postrojenja koja na to imaju pravo u skladu sa propisima.*
4	⌑	Izdavanje garancija o porijeklu električne energije *Pravilnikom o izdavanju garancija o porijeklu električne energije propisani su uslovi i postupak za njihovo izdavanje. Za očekivati je podnošenje zahtjeva proizvođača za izdavanje garancija o porijeklu električne energije u 2020. godini.* *Svrha izdavanja garancija o porijeklu proizvedene električne energije je omogućavanje praćenja udjela električne energije proizvedene korišćenjem obnovljivih izvora energije u ukupnoj potrošnji električne energije u Republici Srpskoj, kao i omogućavanje ostvarenja određenih pogodnosti za korisnike garanicaja o porijeklu proizvedene električne energije.*
č) Tarifni postupci		
1	⌑	Tarifni postupci za utvrđivanje cijena i tarifa u sektoru električne energije

		Do pokretanja tarifnog postupka, odnosno promjene cijene električne energije, može doći na zahtjev regulisanih preduzeća ili na inicijativu Regulatorne komisije. U oba slučaja, Regulatorna komisija donosi odluku o pokretanju postupka i sprovodi analizu zahtjeva shodno procedurama i postupcima koji su definisani zakonom i podzakonskim aktima.
ć) Garantovane otkupne cijene, premije i naknade		
1	⌑	Utvrđivanje naknade za podsticanje proizvodnje električne energije iz obnovljivih izvora i efikasne kogeneracije za 2021. godinu *U skladu sa usvojenim sistemom podsticanja i nadležnostima definisanim Zakonom o energetici i Zakonom o obnovljivim izvorima i efikasnoj kogeneraciji, Regulatorna komisija, uz saglasnost Vlade Republike Srpske, utvrđuje naknadu za podsticanje proizvodnje električne energije iz obnovljivih izvora i efikasne kogeneracije. Pri tome se, u skladu sa Pravilnikom o podsticanju električne energije iz obnovljivih izvora i u efikasnoj kogeneraciji, ova naknada svake godine usklađuje sa sredstvima potrebnim za funkcionisanje sistema podsticaja.*
2	⌑	Preispitivanje/utvrđivanje garantovane otkupne cijene i premije *U skladu sa Pravilnikom o podsticanju proizvodnje električne energije iz obnovljivih izvora i u efikasnoj kogeneraciji, Regulatorna komisija provjerava napredak u razvoju tehnologija te zbog promijenjenih tehnoloških i ekonomskih parametara, kao i radi ostvarenja utvrđenih ciljeva učešća potrošnje električne energije iz obnovljivih izvora energije ili u efikasnoj kogeneraciji u bruto finalnoj potrošnji električne energije u Republici Srpskoj vrši preispitivanje važeće garantovane otkupne cijene, te prati kretanje cijena električne energije na veleprodajnom tržištu radi utvrđivanja tržišne referentne cijene i premije.*
d) Nadgledanje poslovnih aktivnosti korisnika dozvola u okviru regulatorne nadležnosti		
1	⌑	Redovne nadzorne provjere u sjedištu i na lokacijama postrojenja korisnika dozvola Proizvodnja električne energije: 1. Mješoviti Holding „ERS“ – MP a.d. ZP „Hidroelektrane na Trebišnjici“ a.d. Trebinje, 2. Mješoviti Holding „ERS“ - MP a.d. Trebinje-ZP „HIDROELEKTRANE NA DRINI“ a.d. Višegrad i 3. Mješoviti Holding „ERS"- MP a.d. Trebinje - ZP „RiTE Ugljevik“ A.D. Ugljevik. Distribucija električne energije:

		4. Mješoviti holding „ERS“ – MP a.d. Trebinje – ZP „Elektro-Hercegovina“ a.d. Trebinje Snabdijevanje i trgovina električnom energijom u BiH: 5. „EFT – Rudnik i Termoelektrana Stanari“ d.o.o. Stanari i 6. MH „ERS “ MP a.d. Trebinje. *Redovne nadzorne provjere sprovode se na osnovu godišnjeg plana nadzornih provjera kao redovna aktivnost Regulatorne komisije, a u cilju praćenja usaglašenosti rada korisnika dozvola sa uslovima dozvola, te utvrđivanja nivoa provedenih mjera shodno rješenjima sa nadzornih provjera provedenih u prethodnom periodu.* *Navedena privredna društva su korisnici dozvola za obavljanje elektroenergetskih djelatnosti koje su izdate od strane Regulatorne komisije.* *Vanredne nadzorne provjere sprovode se po potrebi, odnosno ukoliko se na osnovu redovnih izvještaja, koje korisnici dozvola dostavljaju Regulatornoj komisiji, ili na drugi način dođe do saznanja da korisnik dozvole krši uslove dozvole.*
2	⌑	Nadgledanje i analiziranje primjene uslova dozvola, primjene tarifa, troškova poslovanja korisnika dozvole čija se cijena reguliše i uslova za otvaranje tržišta (aktivnosti u sjedištu Regulatorne komisije) *Pored nadzornih provjera u sjedištu privrednog društva, Regulatorna komisija nadgleda rad elektroenergetskih subjekata - korisnika dozvola i kroz sljedeće svoje aktivnosti:* ▪ *prikuplja i sistematizuje tehničke, energetske, finansijske i druge operativne podatke koji imaju uticaj na odobravanje tarifa, a sve u skladu sa Pravilnikom o izvještavanju i Odlukom o jedinstvenom regulatornom kontnom planu;* ▪ *vrši analizu finansijskih pokazatelja korisnika dozvole od značaja za tarife i cijene te nadzor tržišta;* ▪ *analizira pokazatelje kvaliteta snabdijevanja elektroenergetskih subjekata (korisnika dozvole) u cilju implementacije standarda kvaliteta snabdijevanja;* ▪ *analizira ostvarenje računovodstvenog i funkcionalnog razdvajanja;* ▪ *kontrolu prava na pristup mreži i ravnopravnost učesnika na tržištu;* ▪ *analizara specifične oblike zaštite socijalno ugroženih kupaca električne energije i problematiku priuštivosti električne energije za ovu grupu kupaca.*
3	⌑	Provjera proizvodnog postrojenja za koje je izdat sertifikat *Tokom 2020. godine, planirano je da se, u skladu sa raspoloživim kapacitetima, vrše obilasci i provjere proizvodnih postrojenja za koja je izdat sertifikat kojim se potvrđuje da proizvodi električnu energiju*

		koristeći obnovljivi izvor energije. Najviše pažnje planirano je da se posveti provjeri postrojenja koja koriste energetski potencijal vodotoka. *Regulatorna komisija vrši provjeru proizvodnog postrojenja u smislu ispunjenosti kriterijuma na osnovu kojih je izdat sertifikat za proizvodno postrojenje.*
4	⌑	Praćenje funkcionisanja sistema podsticanja i nadzor rada Operatora sistema podsticaja *Sistem podsticanja električne energije proizvedene iz obnovljivih izvora energije i u efikasnoj kogeneraciji počeo je da se sprovodi 1. januara 2012. godine. Regulatorna komisija je nadležna da, između ostalog, prati funkcionisanje sistema podsticanja i vrši nadzor rada Operatora sistema podsticaja, te se ova aktivnost planira i u 2020. godini.*
5	⌑	Praćenje funkcionisanja sistema podsticanja i nadzor rada proizvođača električne energije iz obnovljivih izvora koji ostvaruju podsticaj *Regulatorna komisija je nadležna da, između ostalog, prati funkcionisanje sistema podsticanja i vrši nadzor rada proizvodnih objekata koja koriste obnovljive izvore energije i ostvaruju podsticaj, u skladu sa članom 16. Zakona o obnovljivim izvorima energije i efikasnoj kogeneraciji, te se ova aktivnost planira i u 2020. godini.*
dž) Aktivnosti na zaštiti kupaca		
1	⌑	Rješavanje sporova između učesnika na tržištu električne energije u Republici Srpskoj na zahtjev stranke *Zaštita prava krajnjih kupaca električne energije ostvaruje se i u postupcima rješavanja sporova koji se pokreću na zahtjev krajnjih kupaca električne energije. Do sredine decembra 2019. godine podneseno je 98 zahtjeva za rješavanje sporova dok je broj podnesenih zahtjeva za rješavanje sporova u prethodnim godinama iznosio: 2008. godina - 122 zahtjeva; 2009. godina - 605 zahtjeva; 2010. godina - 307 zahtjeva; 2011. godina - 273 zahtjeva, 2012. godina– 219, 2013. godina – 206 zahtjeva, 2014. godina – 144 zahtjeva, 2015. godina – 141 zahtjev, 2016. godina – 163 zahtjeva, 2017. godina -147 zahtjeva, 2018. godina – 97 zahtjeva. Zaštita prava krajnjih kupaca u postupcima rješavanja sporova i u 2020. godini će zahtijevati, kao i do sada, kontinuiranu aktivnost i angažovanje značajnih resursa Regulatorne komisije, a sve u cilju sprovođenja efikasnog i pravednog postupka za zaštitu prava krajnjih kupaca električne energije.*
2	⌑	Rješavanje žalbi na rješenja o izdavanju elektroenergetske saglasnosti i odbijanje pristupa distributivnoj mreži

		U 2019. godini Regulatornoj komisiji je podneseno 6 žalbi u vezi sa izdavanjem elektroenergetske saglasnosti i u vezi sa zaključenjem ugovora o priključenju. Po ovima žalbama je postupljeno u skladu sa pravilima postupka. Regulatorna komisija će u 2020. godini nastaviti sa aktivnostima na rješavanju žalbi u drugostepenom postupku, podnesenih protiv rješenja o izdavanju elektroenergetskih saglasnosti, kao i ponuđenih ugovora o priključenju na elektrodistributivnu mrežu od strane distributera.
đ) Tržište električne energije		
1		⌑ Prikupljanje i uporedno analiziranje podataka o tržištu električne energije (prvenstveno cijena) u BiH, regionu i Evropi ⌑ Praćenje funkcionisanja veleprodajnog tržišta, analiziranje stepena otvorenosti maloprodajnog tržišta i stvarnog tržišnog učešća učesnika na tržištu ⌑ Praćenje funkcionisanja maloprodajnog tržišta u smislu praćenja ponašanja snabdjevača (informisanje kupaca, izdavanje računa, promjena snabdjevača itd.), praćenje ponašanja krajnjih kupaca na otvorenom tržištu, posebno u pogledu izbora snabdjevača (procenat kupaca koji su promijenili snabdjevača itd.) ⌑ Praćenje uticaja otvorenog tržišta na sigurnost snabdijevanja ⌑ Prikupljanje i uporedno analiziranje prosječno ostvarenih maloprodajnih cijena za grupe potrošača na način kako ih definiše Eurostat *Regulatorna komisija je, prema Zakonu o električnoj energiji, nadležna da obezbijedi transparentno i nediskriminatorsko ponašanje na tržištu električne energije, kao i da propiše kriterijume za sticanje statusa kvalifikovanog kupca u skladu sa dinamikom otvaranja tržišta.* *Regulatorna komisija je krajem 2014. godine usvojila Pravilnik o snabdijevanju kvalifikovanih kupaca električnom energijom i postupku promjene snabdjevača kojim se, u skladu sa obavezama preuzetim potpisivanjem Ugovora o osnivanju Energetske zajednice, propisuju prava i obaveze učesnika na maloprodajnom tržištu električne energije koje je od 1. januara 2015. godine otvoreno za sve kupce. S obzirom da se očekuje izmjena Zakona o električnoj energiji (utvrđen Nacrt zakona o električnoj energiji) i podzakonskih akata Regulatorne komisije, a u cilju usaglašavanja sa Trećim energetskim paketom EU, to se u 2020. godini planira niz aktivnosti na praćenju funkcionisanja tržišta u svjetlu novih propisa, a posebno sa stanovišta mogućnosti izbora snabdjevača za sve kupce u Republici Srpskoj, odnosno u Bosni i Hercegovini.*

B. REGULISANJE SEKTORA PRIRODNOG GASA		
a) Odobravanje i donošenje pravila i propisa		
1	⌑	Donošenje novih ili izmjene i dopune postojećih podzakonskih akata za sektor prirodnog gasa: *Regulatorna komisija će, pored naprijed izdvojenih podzakonskih akata, u skladu sa Zakonom o gasu donijeti nove podzakonske akte ili izvršiti izmjene i dopune postojećih podzakonskuh akata, a u vezi sa:* ✓ *metodologijom za utvrđivanje tarifa za pristup transportnom i skladišnom sistemu prirodnog gasa,* ✓ *metodologijom za utvrđivanje naknada za priključenje na sistem za transport prirodnog gasa,* ✓ *metodologija za utvrđivanje naknada za debalans.*
2	⌑	Davanje saglasnosti ili odobrenja na akte u sektoru prirodnog gasa *Regulatorna komisija, u skladu sa Zakonom o gasu, daje saglasnosti ili odobrava niz akata koje donose podnosioci zahtjeva, odnosno korisnici dozvola u sektoru prirodnog gasa u Republici Srpskoj, kao što su:* ✓ *Pravila o radu transportnog sistema,* ✓ *Pravila i tarife za priključenje na transportni sistem prirodnog gasa,* ✓ *Pravila balansiranja i metodologiju za utvrđivanje visine naknade za debalans,* ✓ *Desetogodišnji plan razvoja transportnog sistema,* ✓ *Program nediskriminatornog ponašanja koji donosi vlasnik transportnog sistema,* ✓ *Komercijalne i finansijske ugovore sa vertikalno integrisanim energetskim subjektom koje dostavlja nezavisni operator transporta,* ✓ *Pravila o radu distributivnog sistema,* ✓ *Desetogodišnji plan razvoja i investicija distributivnog sistema,* ✓ *Godišnji izvještaj operatora distributivnog sistema,* ✓ *Opšte uslove snabdijevanja prirodnim gasom,* ✓ *Godišnji izvještaj o obavljanju djelatnoti snabdijevanja koji donosi snabdjevač sa obavezom javne usluge i sl.* *Regulatorna komisija će tokom 2020. godine voditi aktivnosti oko davanja saglasnosti i odobrenja na gorepomenute akte u skladu sa dinamikom izdavanja novih dozvola za obavljanje djelatnosti.*
b) Izdavanje dozvola		
1	⌑	Izdavanje dozvola u sektoru prirodnog gasa

Regulatorna komisija je, prema Zakonu o gasu, nadležna za izdavanje dozvola za obavljanje djelatnosti u sektoru prirodnog gasa. Izdavanje dozvola u sektoru prirodnog gasa definisano je Pravilnikom o izdavanju dozvola. Dozvole za obavljanje djelatnosti u sektoru prirodnog gasa (kojih je do stupanja na snagu Zakona o gasu bilo 15), odredbama novog Zakona o gasu, važe do isteka roka na koji su izdate. Nove dozvole će se uskladiti sa zahtjevima iz novog Zakona o gasu i Pravilnikom o izdavanju dozvola Regulatorne komisije.

Izdavanje dozvola za obavljanje djelatnosti transporta i upravljanja transportnim sistemom prirodnog gasa

1. „GAS PROMET“ A.D. Pale (korisnik dozvole za obavljanje djelatnosti upravljanja sistemom za transport prirodnog gasa i dozvole za obavljanje djelatnosti transporta prirodnog gasa) i
2. „SARAJEVO GAS“ a.d. Istočno Sarajevo (korisnik dozvole za obavljanja djelatnosti transporta prirodnog gasa).

Navedena privredna društva su korisnici dozvola koje ističu 23.03.2020. godine. U zavisnosti od organizacije ovih privrednih društava i provođenja procesa certifikacije operatera transportnog sistema, te podnijetih zahtjeva za izdavanje dozvola, Regulatorna komisija će provoditi i procese izdavanja dozvola za obavljanje djelatnosti transporta i upravljanja transportnim sistemom prirodnog gasa.

Takođe, za očekivati je podnošenje zahtjeva za izdavanje dozvole za obavljanje djelatnosti transporta i upravljanja transportnim sistemom prirodnog gasa od strane novih učesnika na tržištu prirodnog gasa.

Izdavanje dozvola za obavljanje djelatnosti distribucije i upravljanja distributivnim sistemom prirodnog gasa

U 2020. godini očekuje se podnošenje zahtjeva za izdavanje dozvole za obavljanje djelatnosti distribucije i upravljanja distributivnim sistemom prirodnog gasa od strane privrednog društva „Bijeljina – gas“ d.o.o. Bijeljina.

Izdavanje dozvola za obavljanje djelatnosti trgovine i snabdijevanja prirodnim gasom

Očekuje se podnošenje zahtjeva za izdavanje dozvola za obavljanje djelatnosti trgovine i snabdijevanja prirodnim gasom od strane novih učesnika na tržištu prirodnog gasa.

Izdavanje dozvola za obavljanje djelatnosti snabdijevanja prirodnim gasom u obavezi javne usluge (javno snabdijevanje)

Nakon što Vlada Republike Srpske odredi snabdjevače prirodnim gasom u obavezi javne usluge (javne snabdjevače), Regulatorna

		komisija će provoditi postupke izdavanja dozvola za obavljanje djelatnosti snabdjevanja prirodnim gasom u obavezi javne usluge (javne snabdjevače). *Snabdjevaču koga Vlada Republike Srpske odredi kao snabdjevača posljednjeg izbora (rezervnog snabdjevača), u dozvoli će se definisati dodatni uslovi, odnosno obaveze u vezi snabdijevanja posljednjeg izbora (rezervnog snabdijevanja).* *Ukoliko bude neophodno, biće izvršena i potrebna usklađivanja, odnosno izmjene i dopune dozvola koje imaju duži period važenja, u smislu njihovog usaglašavanja sa zakonom.*
c) Certifikacija operatera transportnog sistema		
2	⌑	Izdavanje certifikata za operatera transportnog sistema prirodnog gasa *Certifikacija je postupak kojim se utvrđuje usklađenost operatera transportnog sistema u pogledu nezavisnosti i razdvajanja od drugih energetskih djelatnosti, odnosno vertikalno integrisanog subjekta, a koji provodi Regulatorna komisija.* *U septembru 2019. godine operater transportnog sistema privredno društvo „GAS PROMET" A.D. Pale je u skladu sa Pravilnikom o certifikaciji operatera transportnog sistema podnijelo Zahtjev za certifikaciju operatera transportnog sistema prirodnog gasa – vlasničko razdvajanje Regulatornoj komisiji, čime je započet proces njegove certifikacije.* *U skladu sa Zakonom o gasu, tokom 2020. godine, a nakon što usklade svoju ogranizaciju i poslovanje, provodiće se postupci certifikacije operatera transportnog sistema prirodnog gasa po zahtjevima privrednih subjekata.*
č) Tarifni postupci		
1	⌑	Sprovođenje tarifnih postupaka *Zakonom o gasu propisano je da Regulatorna komisija daje saglasnost na tarife za pristup transportnom, distributivnom i skladišnom sistemu, na naknade za priključenje, kao i na tarife za snabdijevanje prirodnim gasom u obavezi javne usluge i na tarife prirodnog gasa u slučaju snabdijevanja posljednjeg izbora.* *Sva privredna društva iz sektora prirodnog gasa imaju pravo da podnesu zahtjev za pokretanje tarifnog postupka ukoliko to smatraju opravdanim, a Regulatorna komisija, shodno propisima, analizira zahtjeve i sprovodi tarifni postupak.*
ć) Nadgledanje poslovnih aktivnosti korisnika dozvola u okviru regulatorne nadležnosti		
1	⌑	Redovne nadzorne provjere u sjedištu i na lokacijama postrojenja

		korisnika dozvole Trgovina i snabdijevanje prirodnim gasom 1. „GAS-RES“ D.O.O. Banja Luka i 2. „Prvo gasno društvo“ D.O.O. Zvornik.
		Navedena privredna društva su korisnici dozvola za obavljanje djelatnosti koja je izdata od strane Regulatorne komisije. *Nadzorne provjere se rade u cilju praćenja usaglašenosti rada korisnika dozvola sa uslovima dozvola, te utvrđivanja nivoa provedenih mjera shodno rješenju sa prethodne nadzorne provjere.* *Redovne nadzorne provjere sprovode se na osnovu godišnjeg plana nadzornih provjera kao redovna aktivnost Regulatorne komisije.* *Vanredne nadzorne provjere sprovode se po potrebi, odnosno ukoliko se na osnovu redovnih izvještaja koje korisnici dozvola dostavljaju Regulatornoj komisiji ili na drugi način dođe do saznanja da korisnik dozvole krši uslove dozvole za obavljanje djelatnosti.*
d) Zaštita kupaca		
1	⌑	Rješavanje sporova i žalbi *U sektoru prirodnog gasa, Regulatorna komisija je nadležna da rješava u drugom stepenu po žalbi na rješenja operatora transportnog i distributivnog sistema u postupku davanja odobrenja za pristup i korišćenje transportnog i distributivnog sistema ili skladišta, kao i u postupku davanja odobrenja za priključenje na transportni ili distributivni sistem.* *U sektoru prirodnog gasa, Regulatorna komisija je takođe nadležna da na zahtjev stranke rješava sporove na tržištu prirodnog gasa između korisnika sistema i operatora sistema, energetrskih subjekata i kupaca prirodnim gasom i energetskih subjekata međusobno, u vezi sa:* *a) pravom na snabdijevanje prirodnim gasom,* *b) pristupom sistemima,* *c) naknadama za priključenje,* *č) naknadama za debalanse sistema,* *ć) obračunom prirodnog gasa,* *d) obračunom naknade za neovlaštenu potrošnju prirodnog gasa,* *dž) obustavom isporuke prirodnog gasa i* *đ) kvalitetom snabdijevanja prirodnim gasom.*
dž) Tržište prirodnog gasa		
1	⌑ ⌑ ⌑	Prikupljanje i uporedno analiziranje podataka o tržištu prirodnog gasa (prvenstveno cijena) u BiH, regionu i Evropi Uporedne analize kod odobravanja cijena i tarifa za regulisane djelatnosti Evidentiranje prepreka za uspješno funkcionisanje tržišta prirodnog gasa u RS, odnosno BiH i regionu i definisanje načina (politike) za njihovo eliminisanje u saradnji sa drugim nadležnim

		subjektima u Republici Srpskoj i Bosni i Hercegovini ⌑ Nadgledanje uslova sigurnosti snabdijevanja *Regulatorna komisija je, prema Zakonu o gasu, nadležna za usmjeravanje razvoja tržišta prirodnog gasa na principima nediskriminacije, konkurencije, javnosti i čuvanja poslovne tajne učesnika na tržištu prirodnog gasa. U skladu sa zakonom, svi kupci prirodnog gasa u Republici Srpskoj su kvalifikovani kupci i imaju mogućnost da slobodno izaberu snabdjevača. Regulatorna komisija u 2020. godini planira niz aktivnosti na na praćenju funkcionisanja tržišta prirodnog gasa, a posebno sa stanovišta mogućnosti pristupa sistemu prirodnog gasa Republike Srpske i mogućnosti izbora snabdjevača za sve kupce u Republici Srpskoj.*
C. REGULISANJE SEKTORA NAFTE I DERIVATA NAFTE		
a) Odobravanje i donošenje pravila i propisa		
1		⌑ Izrada, izmjena i dopuna podzakonskih akata *Izmjene u primarnom zakonodavstvu u sektoru nafte i derivata nafte koje su planirane u 2020. godini uslovićе izmjene i dopune postojećih, odnosno donošenje novih podzakonskih akata.*
b) Izdavanje dozvola		
1		⌑ Izdavanje dozvola u sektoru nafte i derivata nafte *Regulatorna komisija je, prema Zakonu o nafti i derivatima nafte, nadležna za izdavanje dozvola za obavljanje djelatnosti u sektoru nafte i derivata nafte. Izdavanje dozvola u sektoru nafte i derivata nafte definisano je Pravilnikom o izdavanju dozvola.* *U toku 2020. godine očekuje se podnošenje novih zahtjeva za izdavanje dozvole za obavljanje djelatnosti u sektoru nafte i derivata nafte od strane novih učesnika na tržištu.*
c) Nadgledanje poslovnih aktivnosti korisnika dozvola u okviru regulatorne nadležnosti		
1		⌑ Redovne nadzorne provjere u sjedištu i na lokacijama postrojenja korisnika dozvola Skladištenje nafte i derivata nafte 1. „Rafinerija ulja Modriča“ a.d. Modriča

		Navedeno privredno društvo je korisnik dozvole za obavljanje djelatnosti skladištenja nafte i derivata nafte, a koja je izdata od strane Regulatorne komisije. *Nadzorne provjere se rade u cilju praćenja usaglašenosti rada korisnika dozvola sa uslovima dozvola te utvrđivanja nivoa provedenih mjera shodno rješenjima sa nadzornih provjera provedenih u prethodnom periodu.* *Redovne nadzorne provjere sprovode se na osnovu godišnjeg plana nadzornih provjera kao redovna aktivnost Regulatorne komisije.* *Vanredne nadzorne provjere sprovode se po potrebi, odnosno ukoliko se na osnovu redovnih izvještaja koje korisnici dozvola dostavljaju Regulatornoj komisiji ili na drugi način dođe do saznanja da korisnik dozvole krši uslove dozvole za obavljanje djelatnosti.*
č) Zaštita kupaca		
1	⌑	Rješavanje žalbi u drugostepenom postupku *U sektoru nafte i derivata nafte, Regulatorna komisija će i u 2020. godini posvetiti adekvatnu pažnju rješavanju žalbi u drugostepenom postupku.*
Č. ADMINISTRATIVNO-FINANSIJSKI POSLOVI		
a) Administrativno-finansijske aktivnosti iz regulatorne nadležnosti		
1	⌑	Izrada godišnjeg izvještaja o radu Regulatorne komisije za 2019. godinu *Regulatorna komisija je osnovana kao nezavisna i neprofitna organizacija i o svom radu, u skladu sa članom 26. Zakona o energetici, podnosi izvještaj Narodnoj skuptšini Republike Srpske. Izrada godišnjeg izvještaja za 2019. godinu planira se po isteku poslovne godine.*
2	⌑	Izrada Rješenja o regulatornoj naknadi za 2020. godinu *Na osnovu usvojenog budžeta od strane Narodne skupštine Republike Srpske, Regulatorna komisija, u skladu sa članom 24. Zakona o energetici i članom 25. Statuta Regulatorne komisije, donosi odluku o visini regulatornih naknada putem kojih se obezbjeđuje finansiranje rada Regulatorne komisije.*
3	⌑	Usaglašavanje internih akata (administrativno-finansijske prirode) Regulatorne komisije sa promjenama u primarnom zakonodavstvu *Interna akta Regulatorne komisije usklađuju se sa izmjenama i dopunama u primarnom zakonodavstvu. Stručne službe takođe prate i donošenje novih propisa koji utiču na rad i aktivnosti Regulatorne komisije.*

4	⌑	Informisanje javnosti o aktivnostima Regulatorne komisije kroz kontakte sa predstavnicima medija te redovno izdavanje saopštenja o tekućim aktivnostima Regulatorne komisije *U cilju ispunjenja svoje obaveze koja se tiče javnosti rada, Regulatorna komisija ostvaruje redovne kontakte i saradnju sa sredstvima informisanja te izdaje saopštenja u vezi sa aktivnostima koje sprovodi i objavljuje ih na svojoj internet stranici.*
5	⌑	Redovno ažuriranje sistemskog i aplikativnog softvera u lokalnoj računarskoj mreži Regulatorne komisije *Regulatorna komisija raspolaže lokalnom računarskom mrežom, a svi sistemski i aplikativni softveri koji se koriste su licencirani. U cilju nesmetanog i pouzdanog rada računarske mreže, redovno se sprovode aktivnosti na ažuriranju sistemskog i aplikativnog softvera.*
6	⌑	Održavanje i ažuriranje internet stranice Regulatorne komisije u skladu sa izmjenama i promjenama akata donesenih od strane Regulatorne komisije *Sadržaj internet stranice se ažurira u skladu sa aktivnostima Regulatorne komisije. Poštujući propisana načela o javnosti rada, na internet stranici Regulatorne komisije su objavljeni svi relevantni propisi i akti koji se odnose na njen rad.*
7	⌑	Priprema prezentacija i materijala za potrebe članova i zaposlenih Regulatorne komisije
8	⌑	Drugi poslovi administrativno-tehničke i finansijske prirode
Ć. SARADNJA SA DRUGIM INSTITUCIJAMA		
1	⌑	Učešće u izradi radnog materijala, nacrta i prijedloga zakona i podzakonskih akata i drugih akata iz sektora energetike *Regulatorna komisija, aktivnim učešćem u raspravama i radu radnih grupa, davanjem komentara te na druge načine, daje svoj doprinos u izradi radnih materijala, nacrta i prijedloga zakona i podzakonskih akata iz oblasti energetike.*
2	⌑	Učešće u realizaciji obaveza i aktivnosti u radu sa tijelima Energetske zajednice

	Regulatorna komisija aktivno sprovodi obaveze i učestvuje u aktivnostima koje proističu iz Ugovora o uspostavljanju Energetske zajednice, a naročito u pogledu ugradnja pravnih tekovina Evropske unije koje se odnose na: ▪ *tržište električne energije i gasa,* ▪ *zaštitu životne sredine,* ▪ *obnovljive izvore energije i* ▪ *konkurenciju* *u zakonodavni i regulatorni okvir Republike Srpske i Bosne i Hercegovine.* *Bosna i Hercegovina, tj. Republika Srpska, obavezala se na prenošenje pravnih tekovina Evropske unije koje se odnose na tržište električne energije i gasa, zaštitu životne sredine, obnovljive izvore energije i konkurentnost u domaće zakonodavstvo i regulativu. Takođe, na osnovu odluka Ministarskog savjeta Energetske zajednice Jugoistočne Evrope, odnosno odgovarajućih preporuka, aktivnosti su proširene i na sektor nafte, socijalna pitanja i energetsku statistiku. U tom smislu, Regulatorna komisija će i dalje, u saradnji sa Ministarstvom energetike i rudarstva Republike Srpske, Ministarstvom za spoljnu trgovinu i ekonomske odnose Bosne i Hercegovine, Državnom regulatornom komisijom za električnu energiju BiH i Regulatornom komisijom za energiju u Federaciji BiH, aktivno učestvovati u sprovođenju aktivnosti u cilju ispunjavanja obaveza iz pomenutog Ugovora.*
3	⌑ Učešće u radu stalnih komiteta i radnih grupa Regionalnog udruženja energetskih regulatornih tijela (ERRA) *Regulatorna komisija za energetiku Republike Srpske ima status pridruženog člana Regionalnog udruženja energetskih regulatornih tijela (ERRA).* *Na osnovu plana rada ERRA-e, planirano je da predstavnici Regulatorne komisije i u toku naredne godine učestvuju u radu stalnih komiteta (za dozvole i tarife), odnosno radne grupe (za maloprodajna tržišta i zaštitu kupaca).*
D. OSTALE AKTIVNOSTI REGULATORNE KOMISIJE	
1	⌑ Učešće na konferencijama, simpozijumima i tematskim radionicama, uključujući i izradu stručnih referata iz djelokruga rada regulatornih tijela od strane zaposlenih u Regulatornoj komisiji i saradnja sa drugim regulatornim komisijama u BiH i okruženju u cilju razmjene iskustava.

Predsjednik

Vladislav Vladičić

PRILOG 1: NAJZNAČAJNIJE AKTIVNOSTI REGULATORNE KOMISIJE U 2019. GODINI

S obzirom da će Izvještaj o radu Regulatorne komisije za energetiku za 2019. godinu, kao cjelovit dokument koji detaljno predstavlja sve aktivnosti sprovedene u 2019. godini, biti podnesen Narodnoj skupštini Republike Srpske u 2020. godini, u nastavku dokumenta je, u cilju poređenja sa planiranim aktivnostima Regulatorne komisije u 2020. godini, dat kratak pregled aktivnosti koje je Regulatorna komisija sprovela u periodu od početka 2019. godine do dana izrade ovoga dokumenta. Istovremeno, objašnjenje ovih aktivnosti upotpunjava obrazloženje Prijedloga budžeta za 2020. godinu.

Budžet Regulatorne komisije za 2019. godinu je usvojen na 2. sjednici Narodne skupštine Republike Srpske, koja je održana 14. februara 2019. godine, Odlukom o usvajanju Budžeta broj 02/1-021-131/19. Odluka je objavljena u Službenom glasniku Republike Srpske, broj 16/19.

Na osnovu člana 24. Zakona o energetici, člana 25. Statuta i usvojenog budžeta Regulatorne komisije za 2019. godinu Regulatorna komisija je donijela Rješenje o utvrđivanju regulatorne naknade za 2019. godinu broj 01-28-9/19/R-108-64 (Službeni glasnik Republike Srpske, broj 32/19), kojom su utvrđeni iznosi regulatornih naknada koju plaćaju korisnici dozvola za obavljanje energetskih djelatnosti.

Na osnovu člana 24. stav 1. Zakona o energetici, člana 18. stav 1. i člana 25. Statuta Regulatorne komisije za energetiku te člana 9. stav 5. Pravilnika o izdavanju dozvola, Regulatorna komisija je donijela Odluku o visini jednokratnih naknada (Službeni glasnik Republike Srpske, broj 102/19) koje plaćaju privredna društva prilikom pokretanja postupaka izdavanja dozvola pred Regulatornom komisijom.

Regulatorna komisija je u toku 2019. godine, odnosno do 18.12.2019. godine održala:

- 29 redovnih sjednica na kojima su razmatrana i donošena akta iz regulatorne nadležnosti i
- 25 internih sastanka na kojima su razmatrana pitanja i usvajani akti organizaciono-administrativne prirode te vršena priprema za redovne sjednice.

Regulatorna komisija je do 18.12.2019. godine, održala 19 javnih rasprava i to:

- 16 opštih rasprava - osam opštih rasprava u postupku izdavanja dozvola za obavljanje energetskih djelatnosti, dvije opšte rasprave u tarifnom postupku i šest opštih rasprava u postupku donošenja pravila i propisa i
- 3 formalne rasprave u postupku rješavanja spora.

A. REGULISANJE SEKTORA ELEKTRIČNE ENERGIJE

a) Odobravanje i donošenje pravila i propisa

Regulatorna komisija je i u 2019. godini radila na usaglašavanju podzakonskih akata iz svoje nadležnosti sa zakonskim propisima iz oblasti energetike, uvažavajući zakonodavstvo Evropske unije.

U tom smislu, Regulatorna komisija je tokom 2019. godine donijela sljedeće podzakonske akte:

- Pravilnik o izdavanju dozvola (Službeni glasnik Republike Srpske, broj 07/19),
- Izmjene i dopune Opštih uslova za isporuku i snabdijevanje električnom energijom (Službeni glasnik Republike Srpske , broj 81/19),
- Pravilnik o izmjenama i dopunama Pravilnika o snabdijevanju kvalifikovanih kupaca električnom energijom i postupku promjene snabdjevača (Službeni glasnik Republike Srpske, broj 29/19).
- Pravilnik o izmjenama i dopunama Pravilnika o podsticanju proizvodnje električne energije iz obnovljivih izvora i u efikasnoj kogeneraciji (Službeni glasnik Republike Srpske, broj 79/19) i
- Odluku o visini garantovanih otkupnih cijena i premija za električnu energiju proizvedenu iz obnovljivih izvora i u efikasnoj kogeneraciji (Službeni glasnik Republike Srpske, broj 79/19).

Takođe Regulatorna komisija je provela javnu raspravu u cilju preispitivanja Odluke o visini naknade za podsticanje proizvodnje električne energije iz obnovljivih izvora i u efikasnoj kogeneraciji za 2019. godinu u kojoj je utvrđeno da naknada u 2020. godini ostaje na nivou iz 2019. godine.

Proceduralne aktivnosti na donošenju Pravilnika o regulaciji kvaliteta snabdijevanja električnom energijom su zaustavljene u 2016. godini. Nakon donošenja novog Zakona o električnoj energiji, aktivnosti na donošenju ovog akta će ponovo biti intenzivirane.

b) Izdavanje dozvola

U skladu sa odredbama zakona i Pravilnika o izdavanju dozvola, Regulatorna komisija je vodila postupke za izdavanje dozvola za obavljanje elektroenergetskih djelatnosti i izdavanje dozvola za izgradnju elektroenergetskih objekata i to:

❖ Završeni postupci:

✓ *Dozvole za obavljanje djelatnosti proizvodnje električne energije*

Regulatorna komisija je, u toku 2019. godine, produžila dvije dozvole izdavanjem novih dozvola za obavljanje djelatnosti proizvodnje električne energije, i to za:

- „ELEKTROS“ d.o.o. Banja Luka, za Malu hidroelektranu „Govza B-G-1-Jeleč“, rješenjem od 05.04.2019. godine i
- „ELING MHE“ d.o.o. Teslić, za Malu hidroelektranu „Ilomska“, rješenjem od 20.06.2019. godine.

✓ *Dozvole za izgradnju elektroenergetskih objekata*

Regulatorna komisija je tokom 2019. godine izdala dozvolu za izgradnju Male hidroelektrane „Miljacka“ na rijeci Miljacki, privrednom društvu „GREEN ENERGY“ d.o.o. Pale, rješenjem od 24.07.2019. godine.

Regulatorna komisija je donijela zaključak od 20.03.2019. godine kojim su odbačeni zahtjevi za izgradnju Vjetroelektrane „Rupari“, Vjetroelektrane „Džinov Do“, Vjetroelektrane „Kučajnica“, Vjetroelektrane „Dubac“ i Vjetroelektrane „Cvjetov kuk“, podnosioca privredno društvo „EOL PRVI“ d.o.o. Nevesinje, zbog nepotpunosti.

Takođe, Regulatorna komisija je 28.11.2019. godine, po zahtjevu korisnika dozvole „EFT HE Ulog“ d.o.o. Kalinovik, donijela rješenje o izmjeni i dopuni dozvole za izgradnju Hidroelektrane „Ulog“ na rijeci Neretvi.

Postupci koji su u toku:

✓ *Dozvole za obavljanje djelatnosti proizvodnje električne energije*

Regulatrona komisija provodi aktivnosti po podnesenom zahtjevu privrednog društva “BBB“ d.o.o. Šipovo za izdavanje dozvole za obavljanje djelatnosti proizvodnje električne energije u Maloj hidroelektrani „Glavica“.

✓ *Dozvole za obavljanje djelatnosti distribucije električne energije*

Regulatorna komisija provodi aktivnosti po tri podnesena zahtjeva za produženje dozvola za obavljanje djelatnosti distribucije električne energije i to za:

- Mješoviti holding „ERS" - MP a.d. Trebinje - ZP „Elektrodistribucija" a.d. Pale,
- Mješoviti holding „ERS" - MP a.d. Trebinje - ZP „Elektro-Hercegovina" a.d. Trebinje i
- Mješoviti holding „ERS" - MP a.d. Trebinje - ZP „Elektrokrajina" a.d. Banja Luka.

Planirano je da se aktivnosti po ovim postupcima završe do 27.12.2019. godine.

c) Izdavanje sertifikata

U skladu sa odredbama Zakona o obnovljivim izvorima energije i Pravilnika o izdavanju sertifikata za proizvodno postrojenje koje proizvodi električnu energiju koristeći obnovljive izvore energije ili u efikasnoj kogeneraciji, Regulatorna komisija je vodila postupke za izdavanje sertifikata za proizvodna postrojenja koja koriste obnovljive izvore energije za proizvodnju električne energije.

❖ Izdavanje sertifikata - završeni postupci:

Regulatorna komisija je u 2019. godini izdala 25 sertifikata za proizvodna postrojenja koja koriste obnovljive izvore energije.

Tokom 2019. godine, Regulatorna komisija je, zaključkom, odbacila jedan zahtjev za izdavanja sertifikata, kao nepotpun.

❖ Izdavanje sertifikata - postupci koji su u toku:

U toku su aktivnosti po osam podnijetih zahtjeva za izdavanje sertifikata za proizvodno postrojenje koje koristi obnovljive izvore energije.

č) Izdavanje rješenja o podsticaju i rješenja o preliminarnom pravu na podsticaj

U skladu sa odredbama Zakona o obnovljivim izvorima energije i efikasnoj kogeneraciji i Pravilnika o podsticanju proizvodnje iz obnovljivih izvora i u efikasnoj kogeneraciji, Regulatorna komisija je razmatrala zahtjeve za odobrenje prava na podsticaj i preliminarnog prava na podsticaj u toku 2019. godine.

❖ Rješenja o podsticaju

Regulatorna komisija je tokom 2019. godine donijela 35 rješenja o odobrenju prava na podsticaj.

U skladu sa propisima koji uređuju ovu oblast, po zahtjevima podnosilaca, Regulatorna komisija izdaje rješenja o podsticaju za električnu energiju koja se proizvodi iz obnovljivih izvora. Pravo na podsticaj određeno je na period od petnaest godina, i u tom periodu se prate okolnosti, uslovi poslovanja i karakteristike proizvodnog postrojenja. Ukoliko dođe do izmjena uslova sertifikata za proizvodno postrojenje koje posluje u sistemu podsticaja, Regulatorna komisija donosi novo, izmijenjeno rješenje o podsticaju kojim se obuhvataju te promjene. Pored toga, u okviru svojih nadležnosti, Operator sistema podsticaja vrši normalizaciju planova proizvodnje elektrana koje su u podsticaju, izdaje potvrde za energiju na osnovu kojih Regulatorna komisija izdaje nova rješenja o pravu podsticaj, na osnovu kojih podnosilac zahtjeva zaključuje/usklađuje ugovor o podsticanju sa Operatorom sistema podsticaja.

Od ukupno izdatih rješenja o pravu na podsticaj, najveći broj donesenih rješenja (18) se odnosi na rješenja po osnovu kompletnih zahtjeva podnosilaca koja su utvrđena po prvi put. Određeni broj, odnosno 14 rješenja, odnosi se na ponovno razmatranje zahtjeva i izdavanje novih rješenja usljed izvršene normalizacije i novih potvrda za energiju koje je izdao Operator sistema podsticaja, kao i zbog izmjena uslova sertifikata (izmjene na mjernom slogu postrojenja za dva postrojenja). U jednom slučaju, gdje je došlo do promjene vlasnika proizvodnog postrojenja, razmatran je zahtjev podnosioca i izdato novo rješenje o pravu na podsticaj.

❖ Rješenja o preliminarnom pravu na podsticaj

Regulatorna komisija je tokom 2019. godine razmatrala 31 zahtjev za odobrenje preliminarnog prava na podsticaj za proizvodna postrojenja koja su u izgradnji i za koje je doneseno rješenje o odobrenju preliminarnog prava. Na osnovu rješenja o preliminarnom pravu podnosilac zahtjeva sa Operatorom sistema podsticaja zaključuje predugovor o podsticaju i rezerviše količine električne energije namjenjene za podsticaj.

U skladu sa zakonskom odredbom, rješenje o preliminarnom pravu na podsticaj može trajati do tri godine. Za konkretno postrojenje, period trajanja preliminarnog prava utvrđuje se na osnovu planiranog početka rada, što je podatak koji se dostavlja u obrascu zahtjeva i pratećoj dokumentaciji, pri čemu podnosilac može podnijeti zahtjev za produženje preliminarnog prava na podsticaj, uz predočavanje relevantnih dokaza. U toku 2019. godine, Regulatorna komisija je razmatrala 19 zahtjeva za produženje preliminarnog prava na podsticaj. U zavisnosti od potrebe za dodatnim provjerama, predstavnici Regulatorne komisije su, u pojedinim slučajevima, obilazili lokacije u izgradnji na području Republike Srpske, u cilju sagledavanja uslova za produženje preliminarnog prava na podsticaj.

Takođe, Regulatorna komisija razmatra i ponovo donosi rješenja o preliminarnom pravu na podsticaj ukoliko je došlo do promjena u raspoloživim količinama električne energije za podsticaj, o čemu potvrdu izdaje Operator sistema podsticaja.

Tokom 2019. godine Regulatorna komisija je razmatrala i 12 zahtjeva za preliminarno pravo, pri čemu za te zahtjeve nisu bili ispunjeni kriterijumi za odobrenje preliminarog prava na podsticaj, te su isti, zaključcima, odbijeni ili odbačeni.

ć) Tarifni postupci

U toku 2019. godine nije bilo tarifnih postupaka u sektoru električne energije.

d) Nadgledanje poslovnih aktivnosti korisnika dozvola i sertifikata za proizvodno postrojenje u okviru regulatorne nadležnosti

U skladu sa odredbama zakona i Pravilnika o izdavanju dozvola, Regulatorna komisija je u elektroenergetskom sektoru, u sklopu svojih redovnih aktivnosti koje se odnose na nadziranje poštovanja uslova izdatih dozvola, obavila dvije redovne nadzorne provjere kod sljedećih korisnika:

1. Mješoviti Holding „ERS“ - MP a.d. Trebinje - ZP „Elektrodistribucija“ a.d. Pale (dozvola za obavljanje djelatnosti distribucije električne energije i dozvola za obavljanje djelatnosti snabdijevanja tarifnih kupaca električnom energijom) i
2. „LE TRADING BH“ d.o.o. Banja Luka (dozvola za obavljanje djelatnosti trgovine i snabdijevanja električnom energijom na teritoriji BiH).

Nakon izvršenih nadzornih provjera, u toku su izrade izvještaja koji sadrže utvrđeno stanje u pogledu poštovanja uslova dozvola.

Regulatorna komisija je u toku 2019. godine donijela rješenja o mjerama poslije obavljenih redovnih nadzornih provjera korisnika dozvola i sertifikata koje su izvršene u 2018. godini, i to:

1. Rješenje o mjerama poslije obavljene redovne nadzorne provjere korisnika dozvola MH „ERS“ - MP a.d. Trebinje - ZP „Elektrokrajina“ a.d. Banja Luka, doneseno u prvom kvartalu 2019. godine i
2. Rješenje o mjerama poslije obavljene redovne nadzorne provjere korisnika dozvole „ELING MHE“ d.o.o. Teslić za obavljanje djelatnosti proizvodnje električne energije u MHE "Divič" i korisnika sertifikata za proizvodno postrojenje MHE "Divič" kojim se potvrđuje da proizvodi električnu energiju koristeći obnovljivi izvor energije, doneseno u prvoj polovini 2019. godine.

Regulatorna komisija je, sredinom 2019. godine, donijela rješenje o mjerama poslije obavljene vanredne nadzorne provjere korisnika dozvole Mješoviti Holding „ERS“ - MP a.d. Trebinje - ZP „RiTE Gacko“ a.d. Gacko za obavljanje djelatnosti proizvodnje električne energije u TE „Gacko“, koja je obavljena krajem 2018. godine.

dž) Aktivnosti na zaštiti kupaca

Odredbama Zakona o električnoj energiji propisane su sljedeće nadležnosti Regulatorne komisije u vezi sa zaštitom kupaca:

- Regulisanje kvaliteta usluge i tarifa, imajući u vidu interese kupaca i funkcionisanje privrednih društava za snabdijevanje i distribuciju električne energije;
- Obezbjeđenje transparentnog i nediskriminatorskog ponašanja na tržištu električne energije;

- Donošenje mjera za sprečavanje zloupotrebe monopolskog položaja korisnika dozvola izdatih od strane Regulatorne komisije;
- Rješavanje sporova između kupaca i distributera i snabdjevača električnom energijom;
- Odlučivanje o žalbama na rješenja o izdavanju elektroenergetskih saglasnosti i
- Obezbjeđenje i drugih ciljeva zaštite potrošača kroz propisivanje uslova dozvole za obavljanje određene elektroenergetske djelatnosti.

U periodu od 1.1.2019. do 16. decembra 2019. godine, Regulatornoj komisiji je podneseno 98 zahtjeva za rješavanje sporova i to u vezi sa:

- tarifama po kojima se energija isporučuje –76 zahtjeva,
- odbijanjem isporuke električne energije – 6 zahtjeva,
- kvalitetom napajanja električnom energijom – 5 zahtjeva,
- ostalo (otpis duga, zastarjelost, prenos duga, mjerenje) – 11 zahtjeva.

Od 98 podnesenih zahtjeva, riješeno je 75 zahtjeva, u fazi konačnog odlučivanja su četiri predmeta, u radu je devet predmeta, dok je 10 zahtjeva na izjašnjenju kod protivne strane.

đ) Tržište električne energije

Obezbjeđivanje prava kupcima na izbor snabdjevača električnom energijom s jedne strane i omogućavanje jednakih, transparentnih i nepristrasnih uslova snabdjevačima da snabdijevaju kupce električnom energijom, s druge strane, neophodni su preduslovi za otvaranje tržišta električne energije. U cilju ostvarenja ovih preduslova, Regulatorna komisija je u svom dosadašnjem radu odredila tarife za korištenje distributivne mreže, stvorila pretpostavke za određivanje tarifa za pomoćne usluge, izdala dozvole za obavljanje djelatnosti trgovine i snabdijevanja električnom energijom i dala saglasnost na distributivna mrežna pravila (pravila pristupa mreži).

Regulatorna komisija je 1. decembra 2014. godine utvrdila Pravilnik o snabdijevanju kvalifikovanih kupaca električnom energijom i postupku promjene snabdjevača (prvi put ovakav pravilnik je donesen u septembru 2006. godine, a potom i u decembru 2011. godine). Ovim Pravilnikom propisuje se način snabdijevanja kvalifikovanih kupaca na tržištu električne energije u Republici Srpskoj nakon 1. januara 2015. godine, prava i obaveze kvalifikovanog kupaca električne energije, prava i obaveze snabdjevača kvalifikovanih kupaca, postupak promjene snabdjevača, uloga javnog i rezervnog snabdjevača, način formiranja cijena za kvalifikovane kupce koji se snabdijevaju u sistemu obaveze javne usluge, uključujući i univerzalnu uslugu, kao i način formiranja cijene usluge rezervnog snabdijevanja. Premda u skladu sa ovim Pravilnikom, svi krajnji kupci u Republici Srpskoj od 1. januara 2015. godine imaju mogućnost da sami izaberu svog snabdjevača električne energije na otvorenom tržištu, ova aktivnost je u praksi značajnije prisutna tek od septembra 2019. godine.

B. REGULISANJE SEKTORA PRIRODNOG GASA

a) Odobravanje i donošenje pravila i propisa

Regulatorna komisija je i tokom 2019. godine intenzivno radila na usaglašavanju i donošenju novih podzakonskih akata iz svoje nadležnosti u skladu sa novim zakonodavstvom u sektoru prirodnog gasa, odnosno sa Zakonom o gasu koji je stupio na snagu u martu 2018. godine.

U tom smislu, Regulatorna komisija je tokom 2019. godine donijela sljedeće podzakonske akte:

- Pravilnik o snabdijevanju posljednjeg izbora prirodnim gasom, (Službeni glasnik Republike Srpske, broj 38/19),
- Pravilnik o promjeni snabdjevača prirodnim gasom, (Službeni glasnik Republike Srpske, broj 38/19),
- Pravilnik o izdavanju dozvola (Službeni glasnik Republike Srpske, broj 07/19),
- Pravilnik o certifikaciji operatera transportnog sistema prirodnog gasa (Službeni glasnik Republike Srpske, broj 31/19) i
- Pravilnik o izgradnji direktnih gasovoda (Službeni glasnik Republike Srpske, broj 34/19).

b) Izdavanje dozvola

✓ *Izdate dozvole*

U 2019. godini, Regulatorna komisija je produžila dvije dozvole izdavanjem novih dozvola za obavljanje djelatnosti u sektoru prirodnog gasa privrednom društvu A.D. „Zvornik stan“ Zvornik i to dozvole za obavljanje djelatnosti distribucije i upravljanje distributivnim sistemom prirodnog gasa i dozvole za obavljanje djelatnosti trgovine i snabdijevanja prirodnim gasom.

Regulatorna komisija je donijela zaključak od 23.05.2019. godine kojim je odbačen zahtjev za produženje, odnosno izdavanje nove dozvole za obavljanje djelatnosti trgovine i snabdijevanja prirodnim gasom privrednog društva „ALUMINA“ DOO Zvornik, kao neuredan.

✓ *Izmjene dozvola*

Regulatorna komisija je, na vlastitu inicijativu, rješenjem od 07.02.2019. godine, izvršila izmjenu izdatih dozvola za obavljanje djelatnosti upravljanja sistemom za transport prirodnog gasa i djelatnosti transporta prirodnog gasa korisniku dozvola privrednom društvu „GAS PROMET“ A.D. Pale i dozvole za obavljanje djelatnosti transporta prirodnog gasa korisniku dozvole privrednom društvu „SARAJEVO GAS“ a.d. Istočno Sarajevo, produživši period važenja ovih dozvola do 20.03.2020. godine.

c) Saglasnosti na pravila rada operatora sistema i opšte uslove snabdijevanja prirodnim gasom

U skladu sa odredbama zakona, Regulatorna komisija daje saglasnosti na pravila rada operatora sistema i na opšte uslove snabdijevanja prirodnim gasom.

Regulatorna komisija je, rješenjem od 24.10.2019. godine, dala saglasnost na „Pravila o radu transportnog sistema prirodnog gasa“ operateru transportnog sistema „GAS PROMET“ A.D. Pale.

č) Certifikacija operatera transportnog sistema prirodnog gasa

Regulatorna komisija provodi aktivnosti po podnesenom zahtjevu za certifikaciju operatera transportnog sistema prirodnog gasa privrednog društva „GAS PROMET“ A.D. Pale.

ć) Tarifni postupci

U junu 2019. godine Regulatorna komisija je dala saglasnost na tarifne stavove za javno snabdijevanje prirodnim gasom, podnosioca zahtjeva „SARAJEVO GAS“ a.d. Istočno Sarajevo.

d) Nadgledanje poslovnih aktivnosti korisnika dozvola u okviru regulatorne nadležnosti

Tokom 2019. godine nije bilo nadzornih provjera korisnika dozvola u sektoru prirodnog gasa.

dž) Zaštita kupaca

U proteklom periodu nije bilo zahtjeva za rješavanje sporova u sektoru prirodnog gasa.

đ) Tržište prirodnog gasa

Prema Zakonu o gasu, svi kupci na tržištu prirodnog gasa Republike Srpske su kvalifikovani kupci, što uključuje i kategoriju kupaca „Domaćinstva“ koji su kvalifikovani od 1.1.2015. godine, tj. svi kupci prirodnog gasa imaju mogućnost da slobodno izaberu snabdjevača prirodnog gasa na otvorenom tržištu.

Najveći trgovac prirodnim gasom u Republici Srpskoj je privredno društvo „GAS - RES“ d.o.o. Banja Luka, koje snabdijeva najvećeg potrošača prirodnog gasa u Republici Srpskoj „Aluminu“ d.o.o. Zvornik. Pored „Alumine" d.o.o. Zvornik, „GAS - RES“ d.o.o. Banja Luka snabdijeva prirodnim gasom i privredno društvo „Prvo gasno društvo“ d.o.o. Zvornik i privredno društvo a.d. „Zvornik-stan“ Zvornik, koje snabdijeva krajnje kupce na distributivnom području grada Zvornika.

Distributivno područje prirodnog gasa Istočno Sarajevo snabdijeva se prirodnim gasom preko KJKP „Sarajevo gas“ Sarajevo.

Regulatorna komisija redovno prati i analizira tržišta u drugim evropskim zemljama kako bi se poboljšale mogućnosti za efikasno funkcionisanje tržišta u Republici Srpskoj i Bosni i Hercegovini te unaprijedila sigurnost snabdijevanja.

C. REGULISANJE SEKTORA NAFTE I DERIVATA NAFTE

a) Odobravanje i donošenje pravila i propisa

Regulatorna komisija je i u 2019. godini radila na usaglašavanju podzakonskih akata iz svoje nadležnosti sa zakonskim propisima iz oblasti energetike, uvažavajući legislativu Evropske unije.

U tom smislu, Regulatorna komisija je tokom 2019. godine usaglasila, odnosno donijela novi Pravilnik o izdavanju dozvola.

b) Izdavanje dozvola

Tokom 2019. godine, Regulatornoj komisiji nisu podnošeni zahtjevi za izdavanje dozvola za obavljanje djelatnosti u sektoru nafte i derivata nafte.

c) Nadgledanje poslovnih aktivnosti korisnika dozvola u okviru regulatorne nadležnosti

Regulatorna komisija je 20.02.2019. godine donijela rješenja o mjerama poslije obavljene redovne nadzorne provjere korisnika dozvole „Rafinerije nafte Brod“ a.d. Brod u drugoj polovini 2018. godine.

Tokom 2019. godine nisu vršene nadzorne provjere korisnika dozvola u sektoru nafte i derivata nafte.

č) Aktivnosti na zaštiti kupaca

U proteklom periodu nije bilo aktivnosti na rješavanju sporova u sektoru nafte i derivata nafte.

Č. SARADNJA SA DRUGIM INSTITUCIJAMA I OSTALE AKTIVNOSTI

Potpisivanje Ugovora o uspostavljanju Energetske zajednice obavezuje zemlje potpisnice da ispune određene obaveze, kao i da ispune zajedničke ciljeve koji se tiču usklađivanja zakonodavne osnove sa pravnom tekovinom Evropske unije. U tom smislu, Regulatorna komisija je dala doprinos u saradnji sa Ministarstvom energetike i rudarstva Republike Srpske i Ministarstvom spoljne trgovine i ekonomskih odnosa Bosne i Hercegovine.

Regulatorna komisija sarađuje sa Državnom regulatornom komisijom za električnu energiju i Regulatornom komisijom za energiju u Federaciji Bosne i Hercegovine, te učestvuje na stručnim skupovima i seminarima iz oblasti regulacije sektora električne energije, prirodnog gasa i nafte i derivata nafte.

U sklopu USAID-ovog projekta „Investiranje u sektor energije“, koji je završen u septembru 2019. godine, a čiji je cilj bio pružanje pomoći BiH da privuče investicije u sektoru energetike, uspostavljanje efikasnog maloprodajnog tržišta, definisanje uloge operatora distributivnog sistema, elektronska razmjena informacija, energetska efikasnost, kao i komunikacija sa javnošću, predstavnici Regulatorne komisije su učestvovali u radu radnih grupa, te stručnih skupova organizovanih u okviru projekta.

Kao dio dvogodišnjeg projekta regulatornog partnerstva sa Bosnom i Hercegovinom (BiH) od strane USAID/NARUC-a, NARUC je, uz podršku USAID-a i u saradnji sa USAID EIA, organizovao prvi seminar o energetskoj efikasnosti za regulatorne komisije u Bosni i Hercegovini. Prikazujući slučajeve za razmatranje iz država u sastavu SAD-a, seminar je predstavio ulogu regulatora za vrijeme izrade, sprovođenja i nadzora nad sprovođenjem obavezujućuh šema energetske efikasnosti (EEO).

Takođe, tokom 2019. godine, USAID i NARUC održali su dva seminara, u okviru Projekta „Inicijativa o informacionoj bezbjednosti u energetskom sektoru Evrope i Evroazije“. Ovaj projekat okuplja regulatore iz Jugoistočne Evrope u cilju izrade okvirne politike i alatki koje su neophodne za promovisanje razumnih investicija u informacionu bezbjednost i za osiguravanje informacione bezbjednosti energetskog sektora. Pored toga, pojedini segmenti ove aktivnosti su bili kombinovani sa zemljama u oblasti Crnog mora, koje sprovode iste ili slične regulatorne okvire o informacionoj bezbjednosti.

U prvoj polovini 2019. godine, NARUC je, u saradnji sa ERRA-om, organizovao peti seminar projekta pod nazivom „Partnerstvo u domenu prirodnog gasa Evrope i Evroazije“ koga je podržao USAID. Seminar je obradio prethodne aktivnosti projekta, uključujući teme koje se tiču ocjene investicionog plana. Aktivnost je dopunio tehnički seminar u okviru koga je prikazan alat za analizu troškova i koristi, izrađenu i kreiranu za dopunu Regulatornog uputstva za sprovođenje ekonomske ocjene planova širenja gasne infrastrukture.

Takođe, u sklopu USAID-ovog „Projekta odnosa sa javnošću i komunikacija“, predstavnici Regulatorne komisije za energetiku Republike Srpske, skupa sa predstavnicima ostale dvije regulatorne komisije u BiH, putovali su na studijsko putovanje u Regulatornu komisiju Kentakija (KYPSC) i Regulatornu komisiju Ohaja (PUCO) u novembru 2019. godine. Troškove navedenih putovanja snosio je organizator, a učesnici su imali priliku da posmatraju praktičnu primjenu najboljih praksi, te da identifikuju ključne preporuke i pravila za njihov razvoj i primjenu u BiH.

Tokom 2019. godine, predstavnici Regulatorne komisije za energetiku Republike Srpske učestvovali su u radu projekta finansiranog od strane „Njemačkog društva za međunarodnu saradnju (GIZ GmbH)“ pod nazivom „Podsticanje obnovljivih izvora energiju u BiH“ u cilju stvaranja preduslova za njihovo značajnije korišćenje. Projekat pruža tehničku pomoć partnerima u domenu opšteg unapređenja okvirnih uslova za proizvodnju toplotne i električne energije iz obnovljivih izvora energije (OIE), sa naglaskom na korišćenje bioenergije i poboljšanja tehnologija malih hidroelektrana (do 10 MW).

Zaposleni u Regulatornoj komisiji, u 2019. godini, su učestvovali na stručnim skupovima u organizaciji Sekretarijata Energetske zajednice i Regionalnog udruženja energetskih regulatora (ERRA) te specijalističkim seminarima iz oblasti prava i računovodstva.